

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по-
неділях і святках.

БУЖОВИНА

Редакція і адмі-
ністрація в Чер-
нівцях ул. Пе-
тровича ч. 2.
—
Передплата
10 зр.

Також ювілей.

(Пригодка на часі для львівської Рускої Бесіди).

В Рускій Бесіді у Львові збирає ся майже вся тамошня народовецька громада руска. Належать до неї і ті панове, що тепер до виборів злучили ся з москвофілами, а навіть скапітулювали на їх річ. Так варто їм, тим народовцям з львівської Бесіди, пригадати маленький 25-літній ювілей, який можуть сего року обходити. На ювілею тим у вступній величавій промові повинен хтось розповісти членам Бесіди, чи навчили ся они чого з 25-літнього досвіду. Вправді Бесіда то не є товариство політичне, але члени політичної Народної Ради суть і членами неполітичної Бесіди — се одні і ті самі люди; тому ювілей Бесіди повинен обходити і їх, тим більше, що в ній закреска політична, дуже поучаюча на теперішні часи. Ювілей той може обходити львівська Бесіда цілий 1897 рік, бо цілий 1872-ий рік зійшов їй на суперечках з т. зв. „Народним Домом“ котрий саме тому 25 літ рішив ся викинути єї із своїх комнат. Тоді в той спосіб зазначили москвофіли свою „велику прихильність“ до народовців, а нині ті народовці... ну, та о тім потім.

Як то було тому 25 літ? Так було:

Треба на хвилинку сягнути ще в давнійші часи. На просьбу Русинів міста Львова подарував їм цесар згаріща буйшої університетської бібліотеки на построкі церкви, а пізніше також руїни спаленої 1848-го р. академії з приналежним ґрунтом на заложене руско-народного інститута. Русинам віддано ті руїни і ґрунт в осени 1849 року. Тимчасове завідуване дарованого маєтку і фондів, призначених на будівлю перкви і на народний інститут поручено комісії, зложеної з десятих членів. Та комісія завідувала всім, а коли частина членів комісії померла, а частина уступила, доповнили ся остальні

члени новими товаришами, хоч до того не мали права.

Так доповнена комісія, уложила собі статуту, котрі намісництво затвердило 1869 року. Цікаві то статуту: в них бо зроблено з маєтку фундаційного (по части дарованого цесарем а по части зложеного з кроваво зароблених датків руских патріотів) маєток „товариства“, котрим колись члени товариства одної гарної днини на своїх загальних зборах можуть поділити ся. Сі статуту важні по нинішній день. Після них контролю над маєтком фундаційним належить до загального збору членів товариства, а що тих членів приймає комісія, взглядно „управляючий совет“, до котрого належить адміністрація маєтку, тож виходить, що адміністратори самі іменують своїх контролорів; отже і абсолюторію з гори мають запевнену, тим більше, що совет так, як перед тим комісія, правильно не приймає членів, котрі можуть єму зашкодити. Так було тому 25 літ, так є і нині...

Погляньмож тепер на відносини заряду львівського Народного Дому до львівської Рускої Бесіди. Львівська Бесіда, założена 1861-го року для зближення львівських Русинів, для їх науки і забави, розцвила ся з початку дуже гарно. Містила ся за малу плату в Народнім Домі і знаменито лучила Русинів в одну свідому громаду та ще й занимала ся руским театром. Але се не тягло ся довго. Мало-помалу почали Бесіду наповняти люди котрі свої власні цілі уважали висшими над добро народа і товариства; управа Бесіди дістала ся в руки трійки: В. Ковальського, Павловича (аґента польської народової поліції в р. 1863, пізніше російського поліційника) і Кулачковського. Що в них сиділо, то они виявили дїльше пізнійше. З рускої Бесіди зробила ся „русская“...

Новий заряд не дуже заходив ся около добра товариства. На Бесіді почали ся непорядки, але за те цвила висока політика; висилано почетні дїпльоми заграничним публіцистам, котрі в своїх письмах руску народну честь донтали

ногами, а за те не принимано і найчеснійших народовців до товариства.

Такий нелад не міг довго подобати ся членам Бесіди. В р. 1870 настали нові вибори виділу і москвофіли упали при виборах. До виділу вибрано знову народовців і людей уміркованих. Бесіда стала знов рускою. Виділ взяв ся до роботи і в товаристві і в занедбанім театрі. Довгий час дошкулювали кацапи з Народного Дому новому виділові, де могли, там керинили, ждали грошей, котрі завинив ще попередний кацапський виділ, аж вкінці стали процесувати ся в суді — як раз тому 25 літ. Народний Дім напосів ся був тоді викинути Руску Бесіду.

Виділ Бесіди, як міг, так старав ся поладити єю справу мирно, робив великі жертви, але о. Павликів і Ковальський повели справу так, що всякі пересправи розбили ся: не хотіли мати Бесіди в себе і не хотіли салі давати для руского театру навіть за гроші, хоть відступали єї навіть для трактирників. 1873 року дійшло до того, що кацапи за неоправдані претенсії хотіли заграбити книжки Просвіти (дуже велику охоту мав до того „смотритель“ Народного Дому, Палюх, котрий потому повісив ся) — але члени Просвіти власними руками до пів години винесли з Бесіди в безпечне місце кільканайцять тисяч книжок Просвіти і так виратували майно товариства... Старі і молоді, люди всяких станів, працювали з патріотичним запалом при ратованню народного майна від лютого ворога. Очевидна річ, Бесіда гнеть потім випроводила ся з Народного Дому.

Описуючи ту сумну історію львівської Бесіди з Народним Домом, *Правда* з 1873-го року на сторони 406 так відзиває ся до Русинів:

„Чи довго нам ще з заложеними руками на се приглядати ся? Пора, братя, взяти ся рішучо за діло, інакше осудить нас історія за се, що ми, знаючи круті дороги, якими ходять люди, накидуючі ся нашому народові на проводирів, не остерегли сего народу перед єго ворогами, що ми не демаскували перед нашою сіл-

Чолом доземний моїй же таки знаній.*)

Я знав тебе маленькою, різвою,
і буде вже тому з півсотні літ.
Ми бачили богацько див з тобою,
ми бачили й пізнали добре світ;
боролись ми не раз, не два з судьбою,
і в боротьбі осипав ся наш цвіт.
Від світу ми прегордого відбились
та в старости ще краще полюбились.
Скажи, коли-б вернув ся знов той день,
як бачились у-перве ми з тобою;
чи знов би ти співала тих пісень,
що по світах летять було за мною?
Чи знов би ти, зачувши дзень-дзелень,
на мурозі лягала головою
і слухала музику тих конит,
що до твоїх несли мене ворит?

О! знаю, що коли-б єси і з раю
кінця й вінця усіх земних розлук,
почула, що доріженьку верстаю
до тебе крізь дими некельних мук
і серденьком на силах знемогаю
і падає знеможений мій дух, —
позичила-б ти крил у серафима
і ринулась к мені світ-за-очима.
І в морок зла зі світу чистоти
метнула-б би одним-одна душею...

*) Подаємо єю прегарну поезію П. Куліша із збірника „Давін“, виданого 1893 року в Женеві. Куліш пише в тій поезії про свою жінку, також письменницю (Ганну Барвінок).

Перемогла-б нечисту силу ти
пречистою потугою своєю, —
і, в парі, ми в чудовні висоти
знялись би знов понад жита гразю,
і, після веїх трівог і заверух,
були-б, — один блаженно тихий дух...

Панько Куліш.

Єї образок.

Коли твій образок я возьму в руки,
то в серцю, що давно під ледом бе,
встають всі болі, всі колишні муки, —
до світа рветь ся приспане жите.

Всі ті чутя, що в серци здавна вянуть,
нове жите, нову вбирають стать;
одні мені з очий слезами кануть,
другі веселку в тих слезах палять.

Колись, колись наш тихий рай весняний
нас колисав, снував чудові сни,
а той ручай, блакитом ма юваний,
був свідком мрій і нашої любви.

Як день один минули всі ті хвилі
і споловів роскішний світ чудес,
май перецвив, убрались ледом филі,
захмарив ся блакитний звід небес.

Пропала в мене віра в ідеали
і в щасте, що в любви гадав найти...
Чом скоро так нахучі цвіти звали?
Не винен я — ах! чи невинна ти?...

Та все-ж, як образок твій возьму в руки,
то в серцю, що давно під ледом бе,

встають всі болі, всі колишні муки,
до світа рветь ся приспане жите...

Ясьмини.

Чи тямши нашу молоденьку весну
і мрій ті, що в вирій відлетіли,
і ту любов, як тихий май чудесну,
цілункі ті, що нам в них душі мліли?

Рій пташенят в гадузах джибонів,
кругом ясьмини білі цвили,
здаєка світ як море гомонів,
нам тихі хвилі щастя плили...

О доле ти! о раю мій чудовий,
недовга радости була хвилинка!
Сном счезли наші мрії лазурові,
ще заким цвіт опав з ясьмина...

Ще нині я твої цілункі чую,
ще нині бачу очи поломінні,
та вже про тебе я не засумую, —
звалили серце холоди осінні...

Ти вже не той, що раз колись між люди
вносив світи роскішні, повні крас;
живі слова замерли в твоїй груді
і дух твій, наче жужель, вже погас...

Я не сумую й згадувать не хочу,
що ти колись любив мене хвилину...
Та нині ще слізми заходять очи
мені на вид зівалого ясьмину...

Катерина Г.

скою інтелігенцією самозвалих проводирів, визискуючих патріотизм її для своїх амбітних цілей! Протиники наші своїми послідними поступками кинули цілому народові сторонництву рукавицю. Ми піднімаємо її, піднімаємо з тим увіренем, що приступаємо до борби тяжкої, але борби сьвятої, до борби за сьвяту народну справу, котра скорше чи пізніше побідити мусить". —

Так писала тоді *Правда*.

А нині що діє ся? Народний Дім навіть самого Романчука не хоче прийняти в члени, а не то інших народовців; руского театру і за гроші не пускає в свою салю; всіми силами підпірає москвофілізм, а за те народовці — ті народовці, по котрих *Правда* так давно надіяла ся „борби за сьвяту народну справу“ і то борби против москвофілів, — тепер пішли в найми москвофілів. Тільки вже разів львівські кацапи випрали народовців по лиці і викинули за двері, а ті бідолахи, закидаючи другим льокайство, самі йдуть в льокаї. Нічого не навчили ся. —

Іх Народна Рада сканітулювала. По шумних заявах, що акцію виборчу до ради державної поведе „самостійно“, здала ся тепер на ласку-неласку т. зв. руского краевого комітету виборчого. Акт канітуляційний помістило *Дьло* з 15-го лютого; він такий:

„Відозвою з дня 27. вересня 1896 р. оголосили ми, — пише виділ „Народної Ради“ — що товариство наше при теперішних виборах буде вести акцію самостійно. Після того поробили ми приготування до тої акції і по повітах стали завязувати комітети виборчі. Між тим відпоручники всего (?) руского духовенства на з'їзді 10. грудня рішили одногласно завязати спільний комітет виборчий з другою головною партією (?). Супротив того факту постановили ми, щоби не роздроблювати руских сил, після артикулу VIII народної програми, стоячи на становищі самостійности руского народу (!), приступити до спільної акції, котрої впрочім вже і перше наші члени з многих сторін краю домагали ся (?). Тим способом утворив ся „краевий руский (?) комітет виборчий.“ Комітет той взяв цілу акцію виборчу в свої руки і втягає до неї загал народу. Народи комітету і ціла его робота ведуть ся в повній згоді і не в інтересі партійнім (?), але в загальнім інтересі руского народу. Отже виділ „Народної Ради“ в повній надії, що тая згода і інтерес народний будуть і дальше руководити працями комітету взиває всіх членів товариства в цілім краю, щоби акцію сего комітету щиро і всіми

силами підпірали. Супротив тої спільної акції всяка акція покутна або відособлена могла би вийти на шкоду інтересів народних. — Від виділу „Народної Ради.“ У Львові, дня 15. н. ст. лютого 1897 р.“

Так звучить контракт продажі народу руского межі п. Романчуком а Дідицьким. Хоч контракту сего не підписав іменами своїми виділ „Народної Ради“ — мабуть з простого сорому.

Щоби докладно зрозуміти ту „зделку“ п. Романчука з госп. Дідицьким, ми пригадаємо де що з недалекої бувальщини.

І так.

В другій половині вересня пробував п. Романчук до акції виборчої увійти в спілку з нашими радикалами. Радикали заявили однак, що вони лише тоді приступають до спільної акції виборчої, наколи виділ „Народної Ради“ не сподучить ся з табором москвофільським. Услівя сего не прийняв п. Романчук. Се значило, що він задумав з двох союзників: радикалів і москвофілів, вибрати послідних. Однак виділ „Народної Ради“ яко товариства, заснованого для оборони прав національних руского народу, не мав ще у вересні м. р. смілости пійти туди, куди его на власну руку і у власнім личнім інтересі хотів повести п. Романчук. Більшість виділу рішила проте вести акцію виборчу до ради державної самостійно. Тоді почав п. Романчук закулісову роботу, в котрій він несугірший майстер. Він і „Дьло“ зробили опінію провінцій, котра будь-то домагала ся спільної акції з москвофілами. Адвокати з канцелярською політикою (т. зв. сидіти на двох стільцях, щоб лише ішла клієнтеля) прийшли ему в поміч враз з делегатами духовенства. Делегация ся складала ся в $\frac{9}{10}$ частях з рянних кацапів. Народовці були там лише декорацією. Зложено відтак без виділу і против волі виділу „Народної Ради“ спільний комітет виборчий, на котрого чолі знов для декорации поставлено о. Озаркевича, котрого душею однак стали п. Романчук і госп. Дідицький. В виду довершеного факту виділ „Народної Ради“ мусів сканітулювати і дійсно сканітулював.

Широкого коментаря до тої відозви — каже на то справедливо *Руслан* — не потрібно. Відозва сама „Народної Ради“ така щира, що її пояснити річ злишна. Однак дійсна ціль вийде аж тоді на верх як під ту відозву підложимо то, що висказати прилюдно виділ „Народної Ради“ соромив ся. І так соромив ся виділ сказати, що він не з'організував народовців до акції виборчої; що сполука довершена п. Романчуком не є сполукою з „другою головною партією рускою,“ а просто з наймитами мос-

ковескими; що артикул VIII народної програми о самостійности народу руского (слова окреминости народу руского від московського не ужито) лишив ся лише на папері: що під „повною згодою“ з кацапами треба розуміти канітуляцію народовців, та що виділ „Народної Ради“ лише для того зборонює членам своїм вести яку-небудь „акцію покутну або відособлену,“ бо акція така могла би вийти на шкоду — не „інтересів народних,“ як сказано в відозві, але на шкоду інтересів нового союзника п. Романчука — на шкоду інтересів фракції москвофільської.

Нас народовців — каже дальше *Руслан* — відозва виділу „Народної Ради“ зовсім не альтерує. Ми передвиджували, що ціле діло возьме такий а не инший оборот. Потопаючий чіпає ся стеблинки, здесперований стріляє собі в лоб, а банкрут політичний зрікає ся найсьвятійших для кожного ідеалів, щоби лише поратувати себе хвиливе. Сталось се, що колись в розпучі сказав заступник голови „Народної Ради“: ми звяжемо ся і з чортом. Чорт сам вправді не подав їм руки, але підставив за себе — наймитів москвофільських...

Чи здав ся на що народовцям досвід?

Чому Романчука і его прихильників не приймуть москвофіли тепер на доказ згоди в члени Народного Дому?

Чи львівську Руску Бесіду і Просвіту вже не болить та пригода з кацапами з перед 25 літ? Коли забули, нехай пригадають собі!

Чи пізніше ми що зискали коли на консолідації з москвофілами?

Чи рускі народовці вже зовсім покинули думку взяти в свої руки львівський Народний Дім і Ставропіль, ті гнізда кацапські? А чи теперішня дорога до того веде?

Над тими питаннями повинні застановити ся ті львівські рускі консолідатори з Р. Бесіди, Народної Ради і Просвіти, котрі сего року можуть обходити 25-літній ювілей своєї — глупоти.

НОВИНИ.

Чернівці, дня 23-го лютого 1897.

З виборчого руху. Подаємо кандидатів, що на Буковині старають ся о посольство:

В п'ятій курії: С. Винницький і Георгій Попович (кандидат Волохів-поступовців). В четвер-

1)

ЗАЛІСЯ.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

I.

Коли-б село Залісе, положене у всхідній Галичині, мало свого літописця, то він день 9-го червня 1891. року мусів би записати в літописи села як день невиданого нещастя, якого і найстарші люди Залісея не запам'ятали. Вправді те саме нещасте стрінуло тоді і инші села в тій стороні, що Залісе, однак на жаднім не оставило оно таких тяжких слідів, як на тім селі. Нещасте се найшло малий відгомін і в ріжних часописях, але сьвіт гнеть его забув, в селі же наслідки его давали ся в знаки ще довгі літа.

А склало ся се нещасте так:

Василь Левіцький, парох Залісея, вернувши з похорону, ще дримав по обіді на отоманці, коли нараз збудила его жінка, нетерпеливо поспівавши за плече.

— Що стало ся, Мариню? — спитав о. Василь здивовано, протираючи очи. — Чи то вже так пізно, що так потемніло?

— Але-ж де там! — відповіла жінка. — Ще п'ятої години нема! То страшна буря надходить. Чуєш, який шум?

О. Левіцький зірвав ся з отоманки, прискочив до вікна і сам налякав ся:

— Яка страшна хмара! — кликнув. — Боже, що то буде? Де діти?

— Всі дома.

Левіцький мав у першій хвилі охоту вибігти на подвірє, але жінка здержала его силоміць за рукав. До того в сусідній наріжній комнаті скричало нараз кілька жіночих голосів: „татунцю!“ і Левіцький з жінкою метнули ся зараз туди. Всі збігли ся до одної комнати: бабуся Клявдзя і чотири доньки Левіцького, він сам і его жінка.

А на дворі справді виглядало несамо-вито. Коли би велике озеро пробило собі греблю і виляло ся нагло в широке русло з скелистими берегами та стрімкими порогами, то ще такого шуму не наробило би, який тепер був, особливо в лісі. Під покривалом тяжкої чорної хмари, що нависла над лісом, там ішла люта борба о жите і смерть; страшний вихор кидав собою верхами ліса і дерева громадно схилили перед ним покірно свої голови, а слабші з тяжким стоном скидали свої верхи на землю.

Ще не розігнули своїх похилених спин, а вже вихор закрав ся прогалиною у спід ліса, вдарив собою об землю, завадив о столітні дуби і соєни, заревів з лютою, потермосив пнями, — і дерева з лопотом кляли ся переможені на землю, виставляючи на верх своє корінє з землею. Поваливши противників, вихор утікав з поміж трупів, злітав над ліс, віддихав хвилинку і поринав знову в ліс, як в озері, перевертаючи все по дорозі до гори коренем. Та се лиш був початок — перші вистріли в битві...

Сама головна ворожа сила що-йно надходила і несла погибель для всего, що на дорозі стрітила. Ішла она поважна, висока, чорна, з широкими плечима. У споду її курило ся, мов чорний дим, а дикі, перекльні голоси летіли з нею. Столітні дерева і малі корчі підкакували нараз у воздух, крутили ся і мертві падали на галузе своїх товаришів. То не був вихор, з котрим дуб може побороти ся; се була воздушна труба, для котрої дуби були іграшкою. Она виривала дерева, як бурян, підкидала ними, копала їх зневажливо і доптала тяжкими ногами, аж галузе, мов кости, тріщало і ломило ся. Її дорога стелила ся самими трупами...

тій курії: Др. В. Волян — против него в Вишніч окликали кандидатуру радника В. Ясеницького; Евдокій Гормузані — против него самі селяни видвигнули кандидатуру д-ра Стоцького на повіті Садагура-Чернівці-Серет-Сторожинець; далі Янко Лукул.

В Чернівцях бурмиетр Кохановський — контр-кандидатом его е адвокат др. Штраухер. В Радівцях-Сучава-Серет давнійший посол Місольчі — против него богач жид Барбер. — З палати торговельної Тігінгер. — З більшої посілости: Стефанович і Василько, а за релігійний фонд Калінескул або Цуркан.

П. Вінкентий Буреш, контр-кандидат д-ра Воляна, розвинув по цілім повіті картки з такими словами: „Я все ще не зрік ся своєї кандидатури, а зачувши, що моїм противним кандидатом е знаний, але нам зовсім незнаний др. Волян, заявляю, що радо зречу ся своєї кандидатури, коли мені хто дасть потакующу відповідь на ті три питання: 1. Що доброго зробив др. Волян за останніх 6 літ в радї державній для свого повіта? 2. Чи др. Волян мав коли яку промову в справах краєвих (хйба що жадав замкнення наради)? 3. Чи др. Волян взагалі боронив інтересів Русинів, котрих заступав? — Буреш. Очевидна річ, потакнути на сі три питання ніхто не може. Та проте п. Буреш буде мати з д-ром Волянном тяжку борбу, бо не має за собою Волохів. А др. Волян величавими балами зискує собі „симпатію“ Волохів. Шкода, що нічим иншим не може заімпонувати.

Варварска брутальність буковинських кацапів і Волохів виявила ся найліпше в тім, що хоч посол С. Пігуляк зовсім нігде не кандидує і не думає кандидувати задля слабого здовля, а проте москвофільські і волоські газети надають его в безличний спосіб. Таким способом тільки погорду можуть від нас мати у відповідь.

Промоції на черновецькім університеті на докторів прав одержали в послідних днях Стефан Бахницький, Маер Шіфтер і Ізаак Шмірер.

Пир у краєвого президента графа Гоеса відбув ся в суботу дня 20-го лютого о годині 1/2-ої вечером. З Русинів були прошені послі проф. Пігуляк і проф. унів. др. Смаль-Стоцький. Товариство забавило до 9-ої години.

На засіданню математично-природничої секції Наук. Тов. ім. Шевченка дня 15-го лютого вибрано головою проф. Івана Верхратекого, заступником голови д-ра Щасного Сельского а секретарем Івана Раковського. Рішено видавати орган неперіодичний під заг. „Збірник секції математично-природничої Наук. тов. ім. Шевченка“. Редакцію того органу секційного віддано проф.

Ів. Верхратекому і проф. Вол. Левіцкому. Дальше рішено віддати до друку праці проф. Вол. Левіцкого: „Про переступ чисел e і a“ і „Докази істнованя інтегралів рівнянь диференціальних.“

В справі шпігунства в кругах військових голосять дальше, що відбула ся судово-військова ревізія в мешканях редактора „Галичанина“ п. Маркова і редактора „Страхопуда“ п. Мончаловского.

Св'ято дерев. В Америці е цікавий звичай і має він назву „св'ято дерев.“ Звичай той полягає на тім, що якогось означеного дня, рік річно, кожда дитина, учащаюча до школи, має обовязок власноручно засадити мале деревце овочеве, або яке инше, котре мало би послужити до затінення будучих плянтацій. В наслідок того звичаю, улиці міст американських, густо обсажені деревами, дають мешканцям холод в літні гарячі дни, а заразом підносять красу міста. Так отже бажає американський горожанин кожду вільну пядь землі як найкористнійше зужитковати. Кілька стіп квадратних землі посв'ячує щорічно своїй дитині на засаджене овочевого деревця, котре в часі дасть ему овочі, або на власний пожиток або на спродаж. Коби то так у нас увійшло в звичай „св'ято дерев.“

Також фабрикант. Поліція в Кракові викрила перед кількома днями фабрику „правдивого коняку французского звісної в цілім св'іті фірми Мартель. Ту фабрику заложив і вів від довшого часу в пивниці Мошко Урбах, родом з Хшанова. Фабрикация відбувала ся в дуже простий спосіб, а одинокими приладами до неї були три бочки. Одну з них накривав Урбах густим мішком, на той мішок клав трохи цукру і лив спіритус, вино, конякову есенцію і т. ин. В той спосіб змішана теч, зацукрована, спливала на дно бочки, звідки хитрий Мошко спускав еї чолпом до фляшок. Часто фабрикация „правдивого французского коняку“ відбувала ся рівночасно в трех бочках, коли попит ставав більший. Однак Урбах не лиш фабрикував коняк, він сам і продавав его та й цілком не дорого, бо по 1 зр. 50 кр. за фляшку. Купували у него головню третьорядні шинки, де той коняк продавав ся за дорогі гроші. Дальшому его виробови перешкодили власти, забравши рівночасно і етикетки найдені в пивниці. Здасть ся, що й у Львові можна би вигрити подібні „фабрики.“

Знов вискочив поїзд з шин коло Матіївців під Коломнею. Через те настали спізнєня на цілім шляху Станіславів-Чернівці, а пасажирі мусіли цілу ніч чекати по стациях. Непорядки на залізницях ширять ся в остатних часах аж

занадто. Причиною того має бути заведене тепер механічне уставлюване зворотниць. Зворотниця, уставлена зі стацияі за помічю дротів, часто не стягає добре шин до купи і нещастє готове.

Крадіж в міській касі міста Кракова, якої допустив ся, як ми вже доносили касиер Клосовекій, виказує після дальшого шконтрум більші браки в касі, що досягають суми 57.000 зр. Надужитя тревали від кількох літ. Клосовекій мав нахил до гуляючого життя з оргіями. Були хвилі, коли він, прийшовши до публичного льокалю, казав приносити собі кілька фляшок шампана і товк одну по другій о землю; відтак, шючи чарку коняку, кидав склом в зеркало і розбивав его. А за все те він платив, так що такі забави коштували его нераз 200—300 зр.

Дрібні вісті. Львівські броварники звязали ся в товариство, котре обіймає в свій заряд всі львівські бровари і лисеницький. Два менші бровари товариство відкупило від дотеперішних властителів. — Париска поліція при облавах на нічних злодіїв уживає тепер замість давних сліпих ліхтарень сильних електричних. Кидають они несподівано св'ітло на 50 кроків навкруги. При останних таких облавах поліцейські ліхтарні віддали великі прислуги. — У Львові засновує ся акційне товариство для нафтяного промислу. — Міністерство фінансів одобрило образки для паперових, 10, 20, 100, 200, 1000, 2000 і 4000 корон; їх емісія наступить зараз, коли тільки згодить ся угорське правительство на ті взори.

Телеграми „Буковини“.

З дня 22-го лютого 1897 року.

Атени. Після донесеня Гаваса чути було вчера безнастанні вистріли з карабінів в околиці Каней і длятого постановили адмірالی бомбардувати табор повстанців. Дали сорок гарматних вистрілів. По здержанню огня видко було ввишену грецьку хоругву над табором Греків.

Відень. Цісар відложив свою подорож до пригір'я св. Мартіна. Уважають се слушною ознакою, що справа грецька заострила ся.

Льондон. Відділ міжнародного війска, що складає ся з 30 французких 10 англійских і 60 італійских моряків, заняв Ситію.

Пробивши собі широку дорогу лісом, воздушна труба летіла просто на село.

Приходство стояло на горбі. Хоч тепер настав майже вечірний півсумерк, все-ж із сеї нарожної комнати, в котрій всі збігли ся, можна було крізь одно вікно бачити далеко темний ліс і хмару над ним, а крізь друге до подвіря — сад і дерева, що легко шуміли і тремтіли, мов у страху перед недалеким ворогом, а за садом дах і вежу церкви.

— Яка чорна хмара іде від ліса! — кликнула найстарша панна Ольга, глянувши у вікно, і зараз відскочила з острахом. — По самій землі суне ся, а в низу так курить ся, як би горіла.

— Дивіть ся, стріха летить! — скрикнув панотець. — Ось дерево також! То оркан!

Жінки збили ся разом в кутку на софі, лиш сам о. Левіцький ще стояв коло вікна.

— Іди геть від вікна! — кликнула жінка на него, але він не відступав, лише стояв як вкопаний.

В комнаті щораз більше темніло.

— Який шум! як мете піском в вікна! Боже! — ломила руки старенька бабуся

Клявдзя та тулила до себе двоє наймолодших внуків.

Нараз на подвірю дав ся чути проймаючий крик: се паробки о. Левіцького втікали з поля у стайню і тільки лопнули дверми, сховали ся. Пес, припнятий у буді, став жалібно вити.

— Не видко нічого! — промовив парох і в тій хвилі, як пострілений, відскочив від вікна та притулив ся до громадки своєї родини, бо страшений тріск роздав ся коло самої его стодоли, оркан зірвав цілий дах, кинув его о кількадесять кроків під стайню, а сніпки соломи, видобуті з заєків, немов чорні великі птахи пролетіли під вікнами. Один околіт завадив о комин приходства і з вагою скотив ся по даху на землю; за ним злетіло кілька цегол.

— Дах зірвало зі стодоли або із шпихліра! — сказав наляканий парох, але ніхто его не чув, бо в тій хвилі затремтів цілий дім, забрязчали вікна — по подвірю приходства пролетіла немов страшна чорна мара з дикими голосами, з шумом і тріском, зломил тополю в брамі, розвалила ще саму браму і пліт, і полетіла просто через сад на церков. Що там далі діяло ся, Левіцькі не бачли, але всі гнеть почувли, як

затріщали дерева в саді і дзвони на дзвінниці залунали самі якось глухо, протяжно, жалібно. Шум і тріск що раз меншав, — труба воздушна полетіла в сторону села і двора.

Довгу хвилю не міг ніхто з себе добути голосу; всі від страху понімили...

Все те тревало не більш десяти минут. Відтак густа мрака залягла село і деєь далеко залунав грім. Великі каплі дощу вдарили виразно по даху і по вікнах приходства. Грім що раз зближав ся, каплі ставали частійші, густійші, ще хвиля одна-друга і — злива з градом затопила село. Страшна блискавиця роздерла п'тьму а велід за нею грім потряє землю.

Вся родина Левіцьких відвернула очи від вікон і тільки слухала, як тяжкий град ударяв по даху приходства, спадав з вагою на землю і творив шум безнастанний.

— Треба би лампу засв'ітити! — відізвала ся бабуся. — Заслони вікно, Василю!

(Дальше буде.)

Стамбул. На раді міністрів постановили сконцентрувати в західній частині Балканського півострова 25 батальонів радифів, щоби боронити Македонії.

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень
у Львові ул. Валова ч. 11.

Перше і одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним через Впреосв. Митр. і Преосв. Еп. Ординарияти всіх трьох галицьких Епархій, обезпечує будинки, скот, господарські знаряди, збіжжя в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкідливих вогонь за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрааскураційними подають „Дністрові“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Поліси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечити ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористійшій умови і видає поліси і квіти в руській мові.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стоварищене зареєстроване з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третіх лиць вкладки до опроцентованя по 5 процент. Гваранція цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки власителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошення о удїлені агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях

має на складі отєї свої виданя:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІОТЕКА“

для молодїжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по 1 зр. за рочник, а всі 7 разом 6 зр.

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА“

сумна історія, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр.

„Слова правди і науки“

з поезій Тараса Шевченка. Цїна 10 кр.

„25 повісток“

для чемних діточок.

32 сторін. Цїна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Дарунок для руських діточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На поштову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки“, а по 2 кр. за кожду поодинокую книжочку.

Замовлення приймає й редакція „Буковини.“

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з антики Ріхтера в Празі, загально признаний знаменитий усмирюючий лік на втиранє: по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всіх аптиках. Просимо жадати сей загально улюблений лік просто під назвою Ріхтера Liniment з котвицею і приймає з остророжністю лише флашки зі знаним знаком охоронним „Котвиця“ бо лише ті правдиві.

Антика Ріхтера під золотим львом у Празі.

П. Т.

Отсим маю честь повідомити шановних відбирателїв, гостей і публику, що я перебрав існуючий доси під фірмою

АНТІН ТАБАКАР і ГАІНА

склад корінних товарів, вин і делікатесів

→ (заснований 1812 р.) ←

а окрім того

АГЕНТУРУ і СКЛАД РІЛЬНИЧИХ МАШИН

з днем 1-го липня с. р. і буду дальше вести під мою власною фірмою

СТЕФАН ГАІНА.

При сій нагоді складаю сердечну подяку за довіре, оказане так часто попередній фірмі, і прошу уклінно, мати те саме довіре на дальше і для мене, при чім запевняю, що все старатиму ся задоволити шановних гостей добірними товарами найліпшого сорта, низькими цінами і уважною услугою.

Прошу о часті замовленя і пишущь з поважанем

Стефан Гаїна.

Для панів учителїв!

INSPECTIONSBERICHT

є на складі в друкарні

„Рускої Ради.“

Просимо о замовленя.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-русского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просвіта“, а виконана в літографічній закладі Андрия Андрейчина у Львові.

Книгарська ціна карти, наклеєної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просвіти“ і передплатників „Зор“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Відзначене на краєвій виставі в р. 1894 почетним дипломом ц. к. міністерства торгівлі.

Краєве товариство ткацке

„PRZADKA“

(ПРЯХА)

в Коросні

поручає Пов. П. Т. Публиці свого виробу чисто льняні звїстні з доброти, ручно ткані

ПОЛОТНА КОРЧИНЬСКІ

від найгрубших до найтонших веб і біле столове о взорі квітковім і адаманьковім; також доставляє матеріалів на комплектні і найдешевші

ВИПРАВИ СЛЮБНІ

Замовлення просимо надсилати просто до Коросна (почта, телеграф і станція залізнична в місци).

Прібки і цїнники на жадане оплатно і відворотною поштою. (15—52)

Рух поїздів залізничних

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	Поїзди			Відходять	Поїзди		
	поспішні	особові	міщані		поспішні	особові	міщані
до Чернівців				з Чернівців			
3 Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятина	1128	657	1028 550	До Снятина, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029 538
3 Букарешту, Яс, Сучави, Глибоки	329	912	1000 523	До Глибоки, Сучави, Яс, Букарешту	1203	717	1048 616
3 Новоселиці, Садагури			1113 950	До Садагури, Новоселиці			430 612

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Средно-європейский час різнить ся від львівського о 36 мінут, а від черновецького о 44 мінут; коли на залізници є 12 год., то на львівськїм годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецькїм 12 год. 44 мінут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

За редакцію відповідає Осип Маковей.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.